

Prevenција u fokusu: predmeti od metala

primjer Tehničkog muzeja i projekt pasivne gradnje zgrade željezničkog prometa u Beču

Stručno područje konzervacije i restauracije objekata odnosi se na trodimenzionalne predmete iz područja primijenjene umjetnosti, etnologije, skulpture, industrijske i arheološke baštine, liturgijskih predmeta, oružja i oklopa. Fokus ovog područja svakako leži na metalima i metaliziranim površinama, no popratni organski i anorganski materijali, poput kože, kostiju, minerala, plastičnih masa, emajla, porculana i stakla, proširuju sferu rada stvarajući ponekad kompleksne konzervatorsko-restauratorske zadatke. Iskustvo i mnogobrojna istraživanja naučili su nas da samo uz pomoć preventivnih mjera i njihovom promišljenom implementacijom možemo stvoriti uvjete za dugoročnu zaštitu kulturnih dobara.

Tema će biti predstavljena na primjeru postojeće zgrade Tehničkog muzeja u Beču i njegove planirane nadogradnje u modelu pasivne gradnje.

S preko 20.000 m² izložbenog prostora i sa zbirkom od procijenjenih 200.000 objekata, Tehnički muzej u Beču jedan je od najvećih muzeja Austrije i ujedno jedan od najznačajnijih tehničkih muzeja Europe. Nakon završenog generalnog saniranja zgrade 90-tih godina prošlog stoljeća, muzej je 2005. nastavio s planiranjem novog izložbenog prostora. Nova zgrada površine 5.800 m² trebala je udomiti zbirku željezničkog prometa i istaknuti obnovljivu energiju i njenu održivost, kao ključne teme sadašnjice, te je shodno tome odabrana pasivna gradnja.

Jedan od bitnih zahtjeva kod planiranja bio je gradnjom i energetske sistemom zadovoljiti sve potrebe preventivne konzervacije, kao glavnog čimbenika za dugotrajnu zaštitu predmeta izrađenih u kombinaciji različitih materijala.

Kao ciljne klimatske vrijednosti postavljena je maksimalna temperatura od 26° C tokom ljeta (kod vanjske temperature od 32° C) i minimalna temperatura od 20° C po zimi, uz pad odnosno rast temperature od 1° C u satu i relativna vlažnost zraka između 35 i 45 %. U pogledu kvalitete zraka i otklanjanja prašine određeno je filtriranje (F9 filter) i temperiranje zraka preko 100 m dubokih zemnih sondi. Dnevna promjena ukupne zapremnine zraka trebala bi spriječiti svako moguće oštećenje izazvano oslobađanjem štetnih tvari iz objekata ili novog građevinskog materijala.

Drugi veliki zadatci u ovom projektu su bili transport, planiranje i koordinacija konzervatorsko-restauratorskih zahvata na 22 velika predmeta (između ostalog: parne lokomotive, električne lokomotive, žičare, vagoni) u zadanom financijskom i vremenskom okviru, te usklađeno s izložbenim konceptom.

Predavanje će predstaviti neke od mogućih pristupa materiji i dati priliku za otvorenu raspravu i razmjenu iskustava.

Valentina Ljubić Tobisch

konzervator-restaurator

Neubaugürtel 29/13, A – 1150 Beč

Bregovita 13a, HR - 49843 Oroslavje